

Sylabus przedmiotu

Przedmiot:	Zajęcia ogólnouniwersyteckie
Kierunek:	Filozofia, I stopień [6 sem], stacjonarny, ogólnoakademicki, rozpoczęty w: 2014
Tytuł lub szczegółowa nazwa przedmiotu:	Ludzka wolność - fakt czy złudzenie?
Rok/Semestr:	I/1
Liczba godzin:	0,0
Nauczyciel:	Kopciuch Leszek, dr hab.
Forma zajęć:	wykład
Rodzaj zaliczenia:	zaliczenie na ocenę
Punkty ECTS:	3,0
Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS (łącznie liczba godzin w semestrze):	4,0 Godziny kontaktowe z prowadzącym zajęcia realizowane w formie konsultacji 0 Godziny kontaktowe z prowadzącym zajęcia realizowane w formie zajęć dydaktycznych 6,0 Przygotowanie się studenta do zajęć dydaktycznych 20,0 Przygotowanie się studenta do zaliczeń i/lub egzaminów 30,0 Studiowanie przez studenta literatury przedmiotu 30,0 godziny kontaktowe z prowadzącym zajęcia realizowane w formie zajęć dydaktycznych (łącznie liczba godzin w semestrze)
Poziom trudności:	podstawowy
Wstępne wymagania:	brak wymagań wstępnych
Metody dydaktyczne:	<ul style="list-style-type: none"> • konsultacje • objaśnienie lub wyjaśnienie • wykład informacyjny • wykład problemowy
Zakres tematów:	<p>Wykład przedstawi główne spory, argumenty i stanowiska, sformułowane w odniesieniu do pytania o ludzką wolność. Zagadnienie ludzkiej wolności nabiera szczególnej wagi w kontekście współczesnych teorii umysłu oraz badań nad funkcjonowaniem ludzkiego mózgu, które zdają się kwestionować tradycyjne przekonanie o człowieku jako wolnej osobie, która świadomie i intencjonalnie wpływa na swoje działanie i decyzje. Problem wolności jest analizowany w dwóch częściach. Pierwsza ma charakter terminologiczny i pojęciowego wprowadzania i obejmuje zagadnienia systematyczne, druga prezentuje główne koncepcje zwolenników i przeciwników wolności sformułowane w dziejach myśli zachodniej.</p> <p>ZAGADNIENIA SYSTEMATYCZNE:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) rodzaje wolności (pozytywna, negatywna, metafizyczna, społeczna, moralna, religijna); 2) różne punkty odniesienia wolności (Bóg, wartość, świat realny, przeszłość); 3) wolność jako wartość oraz wolność jako warunek możliwości realizowania wartości moralnych; 4) możliwość uzasadnienia wolności - argumenty przeciwników wolności i ich przeciwników: determinizm, indeterminizm, kompatybilizm, inkompatybilizm 5) wolność osoby a ustalenia współczesnej nauki <p>ZAGADNIENIA HISTORYCZNE:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Rozumienie wolności i konieczności w czasach starożytnych: Sokrates, Platon, Arystoteles, stoicy, Demokryt i Epikur 2). Wolność a chrześcijaństwo. Koncepcje św. Augustyna, św. Tomasza z Akwinu, protestantyzm. 3) Rozumienie człowieka i jego wolności w filozofii renesansowej. 4) Koncepcje Kartezjusza, Spinozy, Leibniza, Hobbesa i Locke'a. 5) Wolność jako postulat rozumu praktycznego: koncepcja I. Kanta. 6) Wolność i historia: stanowisko G.W.F. Hegla i K. Marksa. 7). Stanowiska XX-wieczne: J. Ortega y Gasset, M. Schlick, J. P. Sartre, K. Popper, N. Bierdiajew, K. Wojtyła, . 8) Fenomenologiczne rozumienie wolności (Scheler, Hartmann, Hildebrand, Reiner, Hessen)
Forma oceniania:	<ul style="list-style-type: none"> • końcowe zaliczenie ustne • obecność na zajęciach • praca semestralna

Warunki zaliczenia:	obecność na zajęciach , pozytywny wynik zaliczenia ustnego
Literatura:	<p>Literatura źródłowa: I. Kant,<i>Krytyka praktycznego rozumu</i>; G. W. F. Hegel,<i>Wykłady z filozofii dziejów</i>; A. Schopenhauer,<i>O wolności ludzkiej woli</i>, J. Ortega y Gasset,<i>Człowiek i inni ludzie</i>, J. P. Sartre, <i>Egzystencjalizm jest humanizmem</i>; N. Hartmann,<i>Ethik</i>; D. v. Hildebrand,<i>Ethik</i>.</p> <p>Wybór opracowań: M. Żelazny,<i>Idea wolności w filozofii Kanta</i>, Toruń 1993; Z. Kuderowicz,<i>Wolność i historia</i>, Warszawa 1981, M. Żelazny,<i>Hegłowska filozofia ducha</i>, Warszawa 2000; J. Galarowicz,<i>Fenomenologiczna etyka wartości (M. Scheler – N. Hartmann – D. v. Hildebrand)</i>, Kraków 1997; L. Kopciuch,<i>Idea wolności w perspektywie myśli J. Ortegi y Gasset’a</i>, [w:] Z. J. Czarnecki,<i>Studia nad ideą wolności</i>, Lublin 1994; W. Gromczyński,<i>Człowiek – świat rzeczy – Bóg w filozofii Sartre’a</i>, Warszawa 1969; A. J. Noras,<i>Nicolaia Hartmanna koncepcja wolności woli</i>, Katowice 1998; L. Kopciuch, <i>Wolność a wartości (M. Scheler-N. Hartmann- D. von Hildebrand-H. Reiner)</i>, Lublin 2010.</p>
Dodatkowe informacje:	dr hab. Leszek Kopciuch, pok. 304, Instytut Filozofii, e-mail: leszek.kopciuch@poczta.umcs.lublin.pl; termin konsultacji podany na profilu osobowym na stronie Wydziału Filozofii i Socjologii
Modułowe efekty kształcenia:	<p>01 potrafi omówić główne problemy poruszane na zajęciach</p> <p>02 potrafi wskazać powiązania problematyki omawianej na zajęciach z problematyką nauk humanistycznych i społecznych</p> <p>03 umie przedstawić główne kierunki i najważniejsze stanowiska z zakresu problematyki omawianej na zajęciach</p> <p>04 potrafi samodzielnie analizować materiał teoretyczny związany z omawianymi w ramach przedmiotu zagadnieniami</p> <p>05 potrafi wskazać powiązania tematyki zajęć z instytucjami kultury i współczesnym życiem kulturalnym</p> <p>06 umie porozumiewać się na tematy omawiane na zajęciach w języku polskim oraz (w przypadku zajęć w języku obcym) na podstawowym poziomie w wybranym języku obcym</p> <p>07 potrafi samodzielnie poszerzać wiedzę z zakresu omawianego na zajęciach</p>